

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO Türkiye İmalat PMI şubatta 50,1 oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, şubat ayında bir önceki aya göre değişmeyerek 50,1 düzeyinde gerçekleşti ve faaliyet koşullarının imalat sektörü genelinde yatay seyrettiğine işaret etti. Depremin girdi temini ve teslimatında yol açtığı zorluklar nedeniyle tedarikçilerin teslimat sürelerinde son 10 ayın en yüksek oranlı artışı kaydedildi. Deprem, bazı firmalarda operasyonları kesintiye uğratarak sektörde üretim hacmini de azalttı.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporuna göre şubatta bazı firmaların üretime ara vermek zorunda kalması nedeniyle 10 sektörden dokuzunda üretim azaldı. Sadece ana metal sanayi büyüme kaydetti ve bu sektörde büyüme son iki yılın en yüksek hızına ulaştı. Yine deprem nedeniyle gıda ürünleri ve metalik olmayan mineral ürünler hariç tüm sektörlerde tedarikçilerin teslimat süreleri artış gösterdi.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Şubat 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, manşet PMI şubat ayında bir önceki aya göre değişmeyerek 50,1 düzeyinde gerçekleşti ve faaliyet koşullarının imalat sektörü genelinde yatay seyrettiğine işaret etti. Bununla birlikte, manşet endeksin eşik değer 50,0'nin üzerinde kalmasında tedarikçilerin teslimat sürelerindeki belirgin artış etkili oldu. Depremin girdi temini ve teslimatında yol açtığı zorluklar nedeniyle tedarikçilerin teslimat sürelerinde son 10 ayın en yüksek oranlı artışı kaydedildi. Deprem, tedarik zincirleri üzerindeki etkilerinin yanı sıra bazı firmalarda operasyonları kesintiye uğratarak sektörde üretim hacminin azalmasına da yol açtı. Yine de söz konusu azalış ılımlı düzeyde kaldı ve son bir yıllık dönemin ikinci en düşük oranında gerçekleşti.

Yeni siparişlerdeki yavaşlama da depreme bağlı olarak hız kazandı. Bununla birlikte düşüş son 16 ayın ikinci en ılımlı seviyesinde kaydedildi. Şubatta hem toplam yeni siparişlerde hem de yeni ihracat siparişlerinde ivme kaybı gözlemlendi. Üretim hatlarındaki duraksama ve ürün temininde yaşanan zorluklar, imalatçıların satın alma faaliyetlerini düşürmesine ve girdi stoklarının azalmasına neden oldu. Arz ve üretim ile ilgili sorunlar, bazı firmaların sipariş gereksinimlerini karşılamak için mevcut stoklara yönelmesine yol açtı. Bunun sonucu olarak nihai ürün stokları Aralık 2021'den bu yana en yüksek oranda azaldı.

Ham madde maliyetleri ve ücret artışlarının yanı sıra döviz kuru gelişmeleri, girdi fiyatlarının şubat ayında da belirgin şekilde yükselmesine yol açtı. Girdi fiyatları enflasyonu ocak ayına göre çok az değişim gösterdi ve genel olarak seri ortalamasına yakın düzeyde gerçekleşti. Buna bağlı olarak nihai ürün fiyatları da keskin şekilde arttı, ancak söz konusu artış 2022 yılı genelinde kaydedilen ortalamanın altında kaldı. İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Şubat ayındaki korkunç deprem, üretim hatları ve tedarik zincirleri başta olmak üzere Türk imalat sektörünü olumsuz etkiledi. Önümüzdeki aylarda depremden etkilenen bölgelerde ve sektör genelinde toparlanma belirtileri görmeyi ümit ediyoruz.”

Takip edilen 10 sektörden sadece birinde üretim arttı

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI şubat ayı raporuna göre, takip edilen 10 sektörden sekizinde üretim artışı gerçekleşen ocak ayının ardından, depremin etkisiyle şubatta sadece bir sektör üretimini artırabildi. Yalnızca ana metal sanayi ile sınırlı kalan büyüme, söz konusu sektörde son iki yılın en yüksek hızına ulaştı. Üretimde en keskin gerilemenin yaşandığı gıda ürünlerinin ardından ikinci en sert düşüş elektrikli ve elektronik ürünler sektöründe gerçekleşti.

Yeni siparişlerini artıran sektör sayısı da ocak ayında yedi iken şubatta üçe geriledi. Diğer yandan yeni ihracat siparişleri, başta makine ve metal ürünleri olmak üzere dört sektörde genişleme kaydetti.

Üretim endeksinin yanı sıra depremden en çok etkilenen ikinci PMI alt endeksi, tedarikçilerin ürün temininde ve teslimatında yaşadığı zorluklar nedeniyle tedarikçilerin teslimat süreleri oldu. Şubat ayında gıda ürünleri ve metalik olmayan mineral ürünler hariç tüm sektörlerde teslimat süreleri artış gösterdi. En belirgin teslimat gecikmeleri ise giyim ve deri ürünleri ile kara ve deniz taşıtları sektörlerinde yaşandı.

Depremin üretim üzerindeki olumsuz etkisine rağmen sektörlerin çoğunluğu şubat ayında istihdam artırmaya devam etti. En güçlü istihdam artışı makine ve metal ürünlerde, en belirgin düşüş ise üretimin daralma eğilimini sürdürdüğü tekstil sektöründe gözlemlendi. Şubat ayında girdi maliyeti enflasyonu genel olarak düşüş gösterdi. Girdi fiyatlarındaki artış yalnızca iki sektörde ivme kazanırken bu sektörler tedarik zincirlerindeki aksamalardan yoğun şekilde etkilenen giyim ve deri ürünleri ile kara ve deniz taşıtları oldu. İlk çeyreğin ortasında satış fiyatları enflasyonu birçok sektörde hız kesmesinin yanı sıra tüm sektörlerde 2022 yılı ortalamalarının altında seyretti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Şubat 2023 raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.